

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyilt-tér sora: 1 korona

Szterényi ígéretei.

Hangzatos jelszavakat, szép beszédek fölös számban halottunk már és minél tetszetősebb volt a felelős helyről elhangzó népboldogítási szózat, annál nagyobb székszissel fogadták azokat a magyar viszonyok ismerősei. Mert nálunk az a szokás, hogy a kormány s egyáltalában az illetékes körök a hangulat csinálást tartván szem előtt, éppenséggel nem fukarkodnak az ígéretekben, de az ígéretet a tettektől egy behajózhatatlan óceán választja el. Ez egy olyan betegsége a magyar közéletnek, amely bizonytalanná teszi az állapotokat. De most az egyszer mégis nagyon szeretnők félretenni a székszist, szeretnők bizni és hinni egy legujabb országgrszoló kijelentéssel, amely a pécsi iparos kongresszuson hangzott el Szterényi József államtitkár ajkáról.

Szterényi József a munka embere, aki a maga erejéből küzdötte fel magát a polgári hivatás legmagasabb fokára. Nagyon jól tudja azt, mit ígért Pécssett és nagyon jól tudja azt is, hogy saját reputációja követeli az ígéretek bevaltását.

Mit is ígért Pécssett Szterényi? Ígérte az ipartörvény revizióját a kisipar és gyáripar legmesszebbremenő támogatását, a kisiparnak kedvező vasuti díjtételeket és az önálló vámterületet.

Beszédében kiterjeszkedett az iparoság minden sérelmére és lelkesen hirdette minden sérelemnek alapos orvoslását. Nem csoda, ha Pécssett összesereglett ezernél több iparos áhítatos lelkesedéssel hallgatta az államtitkár beszédét és annyira neki buzdult, és elhatározta, hogy az iparoság legtöbb sérelmét nem is fogja tárgyalni, miután Szterényi József államtitkár a sérelemek orvoslását spontán kilátásba helyezte.

Hát kezdetnek ez nagyon szép s ha nem lennének Magyarországon, azt mondanók, hogy végre felderült a szégyény kisiparosnak, akit két tűz közé szorít a nagyipar és a munkásmozgalom. Azt mondanók, hogy végre meg vannak találva a módok és eszközök arra, hogy a pusztuló félben levő kisipar megmentessék. De Magyarországon vagyunk, az ígérgetések és fogadkozások országában s bármennyire örülünk is az államtitkár ur mindeket kielégítő beszédének, mégis a mult szomorú tapasztalatai folytán ajánljuk iparosainknak, hogy lassan a testtel és ne igyanak előre a medve bőrére.

Szó sincs róla, mi bizunk abban, hogy az államtitkár, aki nyilván az egész kormány nevében tette meg fontos nyilatkozatait, ígérte befogja váltani egész férflui egyéniségével, tudásával, mint munkabíráásával azon lesz,

hogy a Pécssett elősorolt munkaprogramm bevaltassék. Ezzel halhatatlan érdemeket szerezne magának Szterényi József és megérdemelné, hogy miként nagy mesterének Baross Gábornak, az ő emlékét is szobor hirdesse majdan.

Ferde épületek.

A vidéki kisebb városok fejlődésében közsegünk az utolsó évtized alatt többet emelkedett, mint az előző kor két emberöltőjén keresztül. Nem mondjuk, hogy minden téren, mert például a rendezetlen közzgazdasági viszonyokban még annyi és oly nagy hibákban leledzünk, amivel szemben sokkal kisebb közsegék évtizedekkel ugyanazt orvosolták már. Iparunk is fejlődött, habár e téren is még sok kívánni való van. Kereskedelmünkről pedig méltán elmondhatjuk, hogy a Balaton vidékén, de talán Zalamegyében sincs hozzánk hasonló forgalmu közseg. Mindezeket azonban a külső tényezők is irányítják, melyek nem középponti eredetűek. Vannak azonban a közsegnek olyan ügyei is, amelyek kizárólag saját, mondjuk autonom hatáskörébe tartoznak. Csak mást ne mondjunk, az építkezések engedélyezése, természetesen olyan határok között, amelyekben azt a megyei szabályrendelet előírja, illetőleg megszabja. Ez ugyanis előírja, hogy lakóházakat cseréptetővel kell fedni, megszabja, mily magasak lehetnek a szobák, mily nagy ablakokat kell reá alkalmazni, stb. stb., de természetesen nem törődik azzal, hogy Péter vagy Pál milyen alap-idomu házat épít, amelyek felépülve, oly szabálytalan alakúak, hogy valóban neveltségessé lesz úgy az építő, mint az épített.

Ha végignéznünk ilyen házon, szeretnők azt

T A R C A.

Az első napok.

Irta: Szász József.

Komorovcsák kapitány a kaszárnya kapujából visszakiáltott őrmester ur Solyomnak: — Őrmester, öltöztesse fel az ujjoncokat! En majd nemsokára visszajövök, akkorra minden rendben legyen!

— Igenis, kapitány ur, — mondotta Solyom, s aztán mindjárt rengeteg intézkedést tett a parancs végrehajtására.

Mert az ujjoncok öltöztetése nem valami egyszerű dolog. Ezt ne gondolja senki. A katonaruhát a legény nem veheti csak úgy egyszerűen magára. Nem suba az, se nem szürkankó. Parádéja van ennek is, mint minden katonadolognak. És pedig olyan parádéja, hogy holtig emlékszik rá a regruta.

Az ezred borbélyja veszi őket először gondjai alá. Leborotválja, lenyirja valamennyit, mint juhász szokta a birkákat. Mert katonának szakált csak különös engedelemmel, egy centiméternél hosszabb haját pedig semmiféle engedelemmel sem szabad viselni. Így mondja a reglama, ennek pedig engedelmeskedni kell. Nagy munkájában az öreg katonák segédkeznek a borbélynak. Az ő kezük nem olyan biztos ugyan, mint a borbélyé, négy-öt helyen be is vágják a regruta arcát, de ez katonadolog. Az ütést, vágást meg kell szokni a katonának, hátha a csatában vágják meg? Legalább nem ijednek meg egy kis sebtől, ha hozzászokik akkorára.

A kaszárnya fürdőjében ezalatt vizet melegitenek számukra s vízben, gőzben megfürdetik őket. Ne legyen rajtuk egy porszem se, amit hazulról hoztak magukkal. Alsó, felső ruháikat is elveszik s durva, kincstárit adnak helyette. A hazulról hozott gúnyákat pedig összepakkolják, egy fehérenmü darabra ráírják a legény nevét s fölviszik a kaszárnya padlására. Ott porlódik három esztendeig, vagy addig, míg a legény kiszolgáltá idejét.

Mikor így tűzőn-vizen megtisztultak, akkor előhozatja őrmester ur Solyom a katonamundért. Ócska, rongyos mundér. Szunyoghálónak se volna már jó. Nem csuda, hogy ócska, rongyos, nisz tizenkét esztendő óta szagatják, varrják, tisztítják a regruták. Hej, sok mindent tudna elbeszélni ez a mundér, ha beszélni tudna!

De jó ez a regrutának. Örüljön, hogy ilyet is kap. A jobb mundér kell az altiszteknek s az öreg katonáknak. Majd lesz nekik is, ha a harmadik évet szolgálják.

Mikor lesz ez még, ha ugyan egyáltalán lesz, azt papírosan se lehet kiszámítani. Nem tudja még az öreg katona se, pedig ez már csak sokat tud. Csak azt tudja, hogy annyi tenger-sok napja van még hátra a regrutának, mint a hány fényes csillag ragyog tiszta őszi éjszakákon az égtolozaton.

Őrmester ur Solyom egyenkint előszólítja a regrutákat s kiosztja közöttük a ruhadarabokat. Sapkát, bluzt, nadrágot, két pár bakancsot. Egy párt a feketéből, egy párt a sárgából. Az télire és parádés alkalomra, ez nyárra való. Mértéket egyről sem vesz, csak úgy szemre becsül meg.

Minek is venne? Nem szabó ő, a tizenharmadik öregapja se volt az s ezek a regruták se könyeskedő ficsurok, hanem hazát és királyt védő katonák. Meg aztán mérheti azt a szabó, akinek alakja, teste nincs, nem áll meg azon tisztességesen a szentek palástja se. A katonán azonban minden mundaérnak jól kell állani. Azért katona, hogy jól álljon rajta a ruha. Az, ha nagy egy kicsit a sapka, a nadrág, a bluz, vagy a bakancs, nem tesz semmit.

— Majd belé nész fiam! így vigasztalja a regrutát. De azért az se tesz semmit, ha kicsi a sapka, feszes a nadrág, vagy szűk a bluz meg a bakancs. mert akkor meg így vigasztalja:

— Nem tesz semmit, fiam, pár hét alatt úgy is lesoványkodik.

Csákót is ad a regrutáknak. Nehezet, mint a kő, keményet, mint a vas. Rózsája alatt ott berzenkedik a kétfejű sas.

— Jó-e a csákó, öcsém? kérdi tőle újra, miközben megforgatja a regruta fején a csákót úgy, hogy az eleje hátra, a hátulja meg előre néz.

— Most is csak kicsi, őrmester ur.

— No, majd mindjárt jó lesz fiam!

Ezzel föláll egy székre, nagyot üt öklével a csákóra, hogy szikrákat hány a regruta szeme, a csákó pedig mint valami vaspánt, rászorul a fejére.

— Hát most jó-e fiam?

De erre már észnélkül felel a regruta:

— Igenis, jó, őrmester ur.

Puskát, borjut meg a többit csak ezután kapnak. Két óra alatt már mundaérba állnak

szabályos alakra összetolni, alakosabbá tenni, mert bántja szemünket, sérti szépérzékünket. És amilyen szemsértő az külső alakjával, épen olyan bántó, sőt legtöbbször kényelmetlen belső elrendezésében is, ami nagyon természetes is. Ugy néz ki az ilyen ház, mintha oldalba ütötték volna. Bebutorozásra pedig épen nem alkalmas, bármint iparkodjék is tulajdonosa e hibákat eltüntetni, arra soha sem lesz képes, a lakás soha tetszetős nem lehet. És sajnos, ilyen épületek épen az újabb időben emelkednek, amikor annyira iparkodunk a szépérzékét fejleszteni. Valaki azt az ellenvetést hozhatná fel, hogy a telek alakja nem engedi, hogy az utcára derékszög alatt álljon az épület. Ezen ellenvetést épen nem lehet elfogadni, mert ha a telek nem utcafelőli része szabad, tágas és mellette nincs az beépítve, akkor a szomszédot kell rávenni, hogy megfelelő terület átengedésével szabályos alakú házat építhessünk, ami annak is használ, mert bizonyára bárki is szívesebben sőt nagyobb árértékért is vesz olyan telket, a melyre szabályos épületet emelhet. Különösen áll ez az új, szabad térre épülő utcasornál.

Volt nekünk egy ugynevezett *szépítő-egyesületünk*, amelynek hatásköre az új építészeti szabályrendelet alkalmával megszűnt és e jogkör a községi előjáróságra ruházott. No már kérem, az a bizonyos szépítő egyesület sehogy sem szepítette a községet ily építkezések engedélyezésével, hanem elcsufította. Nem mondjuk, hogy a már beépített háztömb között lévő alakatlan területen lehetne segíteni, de bizonyára lehetett volna és kell is segíteni ott, ahol a szomszéd terület még nincs beépítve és ahol új utcát akarunk létesíteni.

Vagy nem-e nevelés és szemsértő, hogy a Gyulakeszi illetőleg Diszel felé nyíló Kosuth Lajos utca újabb házai oly ferdék, mintha azokat valaki két oldalról összenyomta volna, holott az utca további kiépítésénél még a szomszéd folytatódó telek értéke is emelkednek, ha azt ily módon szabályos alakú ház építésére alkalmassá tesszük. Ujabbban pedig a sümegi uton látunk hasonló esetet; itt a tovább építésnél még mindig nem késő segíteni. Mert hisz mit gondol nálunk az idegen, ha még most is csak ennyire fejlődött az esztétikai érzésünk.

Pedig mennyire szidjuk, kárhozzátjuk, igaz, hogy nem minden ok nélkül, elődeinket, hogy rendetlenül építkeztek, még sem látunk régebbi épületeink között oly nagy alakú hibákat, mint a minőket mi a huszadik században elkövetünk; nem igaz-e ez?

valamennyien. Edes apjuk, edes anyjuk már most se ismerne rájuk. Nem csoda, hiszen ők maguk is alig ismernek egymásra. Egyformák valamennyien, mint a ma született gyerekek. Kék sapka, kék nadrág, patkós sarku, szeges talpu bakancs van mindegyiken. Renggeteg módon kopog, felelmesen csattog a lépése mindnyájuknak.

Örmester ur Sólvom tetőtől-talpig újra végig vizsgálja a regrutákat. Mindeniken talál valami hibát, valami igazítani valót, amiért kegyetlenül összeteremti szegényeket. Aztán újra kioktatja őket, hogyha megérkezik a kapitány ur, s ő haptákat kiált, mint a sóbálvány olyan mereven álljanak a glédába. A száját ki ne nyissa köszöntésre egy se, mert egy pofonnal úgy be tapasztja, hogy valamennyi fogát lenyeli ebédre. Ha pedig valamelyikhez szólana a kapitány ur, az keményen szalutáljon, s okosan feleljen a kérdésekre.

Komorovcsák kapitány nem soká váratott magára. Nagy kardcsörtetve megérkezett. Sapkáját mélyen a szemére húzta, bajuszának egyik fele felfelé, másik fele lefelé ágaskodott. Meghallgatta az örmester jelentését s megszólította a gléda végén álló nagy legényt. Keményen recsegett a hangja, mint a trombita:

— No tudod-e már, mi a katona első kötelessége?

A nagy tahó tanácstalanul állt, s kétségbeesett pillantást vetett örmester ur Sólvomra, aki a kapitány ur háta mögött állott. Az örmester mérgesen integetett neki, hogy szalutáljon, s hogy feleljen. — Biró József,

A községnek magánügye az, hogy az építkezések engedélyezése alkalmával is tudjon érvényt szerezni annak, hogy a jelzett, dicséretére épen nem való hibákat előfordulni ne engedje, akkor, midőn azon békés uton is segíthet.

Ajánljuk a fentieket az előjáróság jóindulatu megfontolásába. Talán fog módot találni arra, hogy e bajon segítsen.

Van ugyan szabályozási térképünk, amelyben jelezve vannak a megyei szabályrendeletnek megfelelőleg az ujan építendő házak és üres telkek beépítésekor követendő vonalak betartása, de ez szorosan az utcavonalra vonatkozik. Cikkünkben pedig emellett még az építetők javára is szólunk, amit az előjáróságnak az említettek kivül minden községi polgárral szemben meg kell tennie.

A kórház ügye.

Körülbelül a negyedszázados jubileumát ülhethetnénk már annak, hogy a kórházépítés eszméje községünk lakossága körében felvetődött. Se szeri, se száma az e célra rendezett mulatságnak, nyilvános és magángyűjtésnek, s egész kis könyvtárat lehetne összeállítani a lelkes hangu hírlapi cikkekből, mik ez eszmét propagálják. S mégis csak a kezdet kezdetén vagyunk. A sokoldalú mozgalom anyagi eredménye, a szükséges összeghez viszonyítva, alig számbavehető csekélység. Kórházalap címén a község mindössze 41—42000 koronát kezel, s így bátran elmondhatjuk, hogyha a negyedszázados mozgalom csak ennyi eredményt tud felmutatni, úgy a legjobb esetben is még félszázad kell ahhoz, hogy a kórház létesülhessen. Ha ugyan a jövő nemzedék gyűjtési kedve a hosszú sikertelenség láttára le nem lohad. Egyszóval ezidőszert a kórház létrejötte csak pium desiderium.

A sok küzdelem árán összegyűjtött 40000 korona azonban mégis csak nagy összeg, a melylyel már ezidőszert is lehetne valamit létesíteni. Közismert az a szerencsétlen állapot, melyben községünk leledzik: alig mulik el az évnek egy hónapja annélkül, hogy valami járványos betegség ne ütné fel fejét. Bármennyire iparkodnak is kötelességüknek megfelelni az arra hivatott tényezők, a járvány terjedésének megállítására irányuló küzdelmük meddő marad. Hogy e betegségeknek mi a szülőoka, azt hiába kutatjuk. De annyi tény, hogy a sűrűn fellépő járványok, különösen a gyermekek körében, egyre szedik áldozataikat. Menekvés e járvány elől nincsen, mert a betegek teljes elszigetelése — a mi

talán egyedül akadályozná meg a járvány továbbterjedését — teljesen keresztülvihetetlen. Hiábavalónak bizonyul az e célból felállított utcai biztosok működése is, hiábavaló lenne ez még akkor is, ha minden házba állítanának egy-egy biztosot, mert azt, hogy a fertőzött házból senki ki ne járjon, s senki oda be ne menjen, képtelenség megakadályozni. A legtöbb családapának a foglalkozása megkivánja, hogy a közönséggel napoként érintkezzen, s így ennek meggátolása egyértelmű lenne azzal, hogy az illetőt kényerétől megfosszák.

Egyedüli mód a járvány továbbterjedésének megakadályozására az volna, ha a beteg nemcsak az idegenektől, de még saját családjától is el lenne különíthető, ez pedig csak egy *járványkórház* felállításával érhető el.

Ha már nincs annyi anyagi erőnk, hogy egy mindenféle betegségben szenvedők befogadására alkalmas kórházat felállítsunk, elégedjünk meg egyelőre azzal, ha annak csak egy osztályát, és pedig talán a legszükségesebb osztályát: a járványkórházat felállíthatjuk. Ez pedig, véleményem szerint, a rendelkezésre álló összeggel is könnyen létesíthető volna.

A községnek van erre alkalmas telke, sőt háza is. A szükséges építés, esetleg csak átalakítás 10—15000 koronából kikerülne, s s fennmaradó összeg bőven elég lenne a felszerelésre.

Gazdag és szegény egyaránt szívesen bizná járványos betegségben sínylődd gyermekét e kórházra, tudva azt, hogy míg egyrésztől beteg gyermeke a folytonos szakszerű felügyelet és ápolás mellett könnyebben kigyógyulhat, — másrésztől nem veszélyeztetni családja többi tagjának az egészségét. A község is bizonyára szívesen járulna a kórház fenntartásához évenként bizonyos összeggel, csak hogy a lakosságot a minduntalan felbukkanó járványos betegségektől megóvja.

A kórházalap ilykép már most is rendeltetésének megfelelően volna felhasználható, — de meg másrészt a járványkórház létesítésével mintegy alapját vetnők meg a felépítendő általános kórháznak.

Felvettem az eszmét, az ügy szakszerű megvitatását, s a kivitel módjait megállapítását hivatottabb egyénekre bízom. Annyi bizonyos, hogy ez intézmény mielőbbi megvalósítása a gyermekhalandóságot nagyban apasztaná.

Dr. Sz. A.

igyi hívták a nagy tahót, azonban nem értette, mit integet neki az örmester ur. Zavarában le vette sikkját, végig törölte vele verejtéktől gyöngyöző homlokát, s mély öblös hangon válaszolt a kapitány urnak:

— Igenis, tudom. Az a katona legelső kötelessége, hogy ne köszönjön a kapitány urnak.

Komorovcsák kapitány urat egyszerre elöntötte az epe. Jobbkezelével mérgesen sodorintott egyet bajuszán, balkezelével kardját verte a padlóhoz, miközben kegyetlen káromkodásra fakadt.

— Micsoda bagázs ez? Micsoda ostoba nép?! És én ezekből neveljek jó katonákat? Ilyen emberekkel menjek én az ellenség ellen? Örmester próbálja meg, vegye munkába őket. Dolgozzon velük éjjel-nappal, hátha tud belőlük valamit faragni. Nektek pedig csak annyit mondok, hogy négy hét mulva újra visszajövök és ha még akkor is ily számarak lesztek, valamennyiteket kikötöttek.

Ezzel ott hagyta a regrutákat. Szavát megtartotta. Feléjük se nézett négy hétig.

Örmester ur Sólvom egész komolyan hozzáfogott a regruták kiképzéséhez. Munkájában az altisztek s az öreg katonák segítettek. Kora reggeltől késő estig állni meg járn tanultak. Mert a katona állni is, járn is újra tanult. Olyan állással és járással, a milyen a közönséges emberé, nem lehet megverni az ellenséget. Ahhoz parádé-mars szükséges.

Mi a parádé mars?

Ezt nem lehet csak úgy könnyen megmagyarázni. Fel emeled a lábaid földről, olyan

magasra, mintha kádba akarnál lépni, aztán kinyújtva, lecsapod a földre, olyan erővel, hogy a kavicsok felrepüljenek talpad alól a kaszárnya tetejére. Ezt cselekedd minden lépésnél, mert ez a parádé-mars. Vigyázz azonban, hogy a föld megremegejen lábad alatt, a kavicsok kopogjanak a kaszárnya tetején, mert ha nem, úgy rossz a parádé-mars, s örmester Sólvom leszdi rólad a keresztvizet is. Azzal, hogy lábad feltörik, vagy eltörik, ne törődj semmit. Ott van az ezredorvos ur, helyre hozza az, ha bajod történik. Mint ahogy helyre hozta a két első beteget is.

Az egyik beteg egy kereskedő legény, a Vári Szabó János volt. Azt láz gyötörte, ennek lábát törte fel a bakancs. Egy reggel mindkettő az ezredorvos elé ment. Kevés szavu, goromba beszédű, öreg ember az ezredorvos. Nagyon tudományos lehet, mert egészen kopasz a koponyája. A két legényt először cudarul összeszidta, hogy milyen nyomorult, satnya népség, aztán megkérdezte a kereskedőlegényt?

— Mi bajod?

— Alássan jelentem lázam van.

— No az nem nagy baj! Most rögtön takarogj a századhoz, huzz a lábadra könnyű bakancsot s egy álló hétig le ne vesd!

— Hát neked mi bajod? — kérdezte Biró Józsefet.

— Regemenc árc orvos urnak jelentem alássan, a lábam fáj. Feltörte a bakancs, valami flastrom kéne rá.

— No ez se nagy baj. Ne félj nem halsz bele. Itt van két khinipor. Az egyiket itt

H I R E K.

Eljegyzések. Dr. Schönwald Károly tapolcai rabbi, eljegyezte Töketerében Goldberger Simon leányát, Bertát. (Minden külön értesítés helyett.) Szűcs Vilmos, a Steiner Lipót és fia cég beltagja eljegyezte Mózes Elzát Varasdról.

Szabadságon. Szentmiklóssy Gyula járási főszolgabíró folyó évi október 2-ig szabadságra ment, ez idő alatt szeptember 15-ig Langer István, október 2-ig pedig Dr. Ságváry Jenő szolgabírák vezetik a hivatalt.

Tanítók gyűlése Balatonfüreden. A Zalamegyei Általános Tanítótestület augusztus 27-én tartotta közgyűlését Balatonfüreden, melyen részt vett Zalavármegye főispánja, Batthyány Pál gróf és dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, megyei tanfelügyelő. Reggel fél kilenckor a tanítók misét hallgattak, ami után a gyógyterembe vonultak, hol a közgyűlést Szalay Sándor megyei tanítótestületi elnök megnyitotta s Batthyány Pál gróf főispánt, mint a hazaszeretet példásan lelkes vezérapostolát, továbbá dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőt, valamint a megjelent vendégeket üdvözölte. A főispán, aki az üdvözlésekre válaszolt, a meggyőződés hangján domborította ki a magyar tanítók nagy hivatását és a zalamegyei tanítók működésére Isten áldását kérte. Ezután dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő megragadó, magas színvonalon álló felolvasás keretében világitotta meg az iskolai és iskolán kívüli népművelés gyönyörű munkaterét és kimagasló mozzanatait. Majd Dienes Károly csáktornyai tanítóképző intézeti tanár teljes egy óráig tartó felolvasás keretében nagy szaktudással és erős tapasztalati biztonsággal hatolt be az új rajzoktatásban érvényesülő szellem lélektani mélységeibe. Bíró Sándor karánsebesi állami tanító a kézügyességi oktatásról tartott igen nagy érdekességű, tartalmas előadást. Az indítványok során elhatározták, hogy az általános fizetésrendezés emlékére a Zalamegyei Általános Tanítótestület minden tagja 1—1 koronát ad az Eötvös-alap javára, s ezt mindaddig szaporítják gyűjtéssel, kamatoztatással, míg a 4000 korona összeget megüti. Ekkor szobalapítványul az Eötvös-alapnál leteszik és a Tanítók Ferenc József Házában, s az alapítványi helyet hálából az általános fizetésrendezést fogantató miniszternek, Apponyi Albert emlékének szentelik. Bánfi Alajos, Csathó Alajos, Hajgató Sándor és Udvardy Ignác volt megyei tanítótestületi elnököket, akik az egyesületi élet terén halhatatlan érdemet szereztek, örökös tiszteletbeli elnökökkül választották meg. Gyűlés után a Grand Hotel nagytermében társas ebéd volt. Itt az első felköszöntőt dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő mondta Apponyi Albert kultuszminiszterre, minek kapcsán Apponyi táv-

mindjárt vedd be, a másikat meg éhomra lefekvés előtt.

A két legény csodálkozva összenézett. Ezt észrevette az orvos ur s Bíró Józsefnek rögtön be kellett vennie a khininport. Átkozott keserű lehetett, mert egészen eltorzult az arca fölé.

Nem volt pedig min csodálkoznok. Mindenki tudta az ezredben, hogy az öreg doktornak csak két orvossága van: a khinin, meg a könnyű bakancs. S azt is tudta mindenki, hogy ezt a kettőt rendszeren elszokta cserélni. Szándékosan tévesztette-e össze, vagy sem, annak csak ő volna a megmondhatója. Az azonban bizonyos, hogy rendkívül nagyra volt a tudományával.

Hogy azonban az ezrednél egészen más véleménynyel voltak fölé, azt legjobban bizonyítja az, hogy egészen természetesnek találta mindenki, mikor két év múlva megbukott a törzsorvosi vizsgán. Az öreg ur pedig ezen végkép elkeseredett. Először megsamarazta a vizsgáló-bizottság tagjait, aztán ledobta magáról az uniformist, kardját a földhöz csapta s beadta lemondását.

Feléje se nézett többet az ezrednek, nem bucsuzott el még a kaputélfától se.

Most valahol a vidéket boldogítja a praxisával.

iratban üdvözölték, amire még az ebéd alatt válasz érkezett. A társasébd után a délután és este induló hajókkal a tanítók nagy része már elutazott, új erőt, lelkesedést vive otthoni új munkájukhoz.

Értesítés. A tapolcai római katolikus elemi iskolákban az 1907—908. tanévi beiratások folyó évi szeptember hó 2-án, 3-án és 4-én mindig délelőtt 8 órától 12 óráig eszközöltetnek. A beiratások alkalmával a tanköteles életkorának, valamint a lakásnak (utca, házzámmak) pontos megjelölését kérjük. A tankötelesek hozzátartozóit, a saját érdekükben is figyelmeztetjük, hogy a beírásra a főtnevezett napokon okvetlenül jelentkezzenek, mivel az ebbeli mulasztásuk a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ó Nagyméltóságának erre vonatkozó legújabb rendelete szerint súlyos következményeket von maga után.

Tapolca, 1907. augusztus hó 26-án.

Az igazgatóság.

Vizsgálat az Ipartestületnél. A főszolgabíró utasítására, Vörös György járási számvevő folyó hó 23. és 24-én megvizsgálta a helybeli Ipartestület pénz és vagyon kezelését. A vizsgálatot a számvevő 1902. évi visszamenőleg ejtette meg. Az eredmény, mint mondják, szomorú volt, bár olyas nagy hibák nincsenek, de szabálytalanság az van bőven. A főszolgabíró erélyesen utasította a rendeletben az ipartestületet, hogy a hiányokat záros határidő alatt pótolja, mert ellen esetben kénytelen erélyesebb módot használni a testület ellen. A hibák régi keletűek és a régi vezetők hanyagságaiból valók.

A zalamegyei tüzoltó szövetség közgyűlése. Zalamegye tüzoltószövetségének impozáns ünnepsége volt e hó 25-én Zalaszentgróton. Itt tartotta a szövetség idei közgyűlését és ugyanekkor ünnepelték a szentgróti tüzoltótestület fennállásának 25 éves jubileumát is felszentelték. A hármás nagy eseményre Szentgrótra sereglett a megye minden tüzoltóegyletének küldöttsége. A tapolcai önkéntes tüzoltóegyletet Szigethy Ödön parancsnok képviselte. Az ünnepélyes zászlószentelés után a megyei szövetség tartotta közgyűlését, melyen a folyó ügyek során az 1907. évi közgyűlés helyett Tapolcára tüztek ki, amidőn a helybeli egyesület 40 éves fennállását is ünnepli. A szövetség a tapolcai főparancsnokot alelnökévé választotta. Délben társasébd volt, melyen Eitner Zsigmond a kerület képviselője is jelen volt. Délután gyakorlatot tartott az otthelyi tüzoltóság, este pedig táncmulatság rekesztette be az ünnepélyt.

Állatdíjazás. Már említettük, hogy a Tapolcavideki Gazdakör folyó hó 23-án Tapolcán a vásártéren állatdíjazást rendez, amelyre nem gazdaköri tag is hajthat fel szarvasmarhát. A díjazásra érdemes állatok gazdái 10—50 koronáig terjedő pénzjutalomban, részesülnek, a nagyobb gazdák elismerő oklevelet nyerhetnek. Az állatdíjazás célja a gazdákat az okoskerü zavarosmarha-tenyésztésre és nevelésre ösztönözni.

Értesítés. A tapolcai állami polgári fiúiskolában az 1907/908 tanévre a beiratások szeptember 1., 2. és 3-án délelőtt 9—12-óráig eszközöltetnek.

Beiratásra a tanulók szülei vagy helyettesük kíséretében jelenjenek meg és iskolai, születési és himlő újraoltási bizonyítványukat tartoznak bemutatni; okmány és tandíj nélkül jelentkező tanulók nem vétetnek fel. Szegénységüket és dicséretes szorgalmukat okmányokkal igazoló tanulók tandíjmentességben részesülhetnek, ha egy elégséges osztályzatuknál több nincsen. Tandíj elengedését bélyegtelen folyamodványok a m. kir. tanfelügyelőséghez címezve a beírás alkalmával az igazgatónál nyújtandók be. A vidékről jövő tanulók figyelmeztetnek, hogy az igazgatóság előleges tudta és beleegyezése nélkül szállást nem fogadhatnak.

Tapolca, 1907. augusztus 15-én.

Redl Gusztáv igazgató.

A Balatoni Szövetség közgyűlését Balatonföldváron tartotta. A közgyűlés Óváry Ferenc dr. országgyűlési képviselő, szövetségi

alelnök elnöklete alatt folyt le. A gyűlés lényegesebb tárgyai illetőleg határozatai a következők. A szövetség ez év telén a Balatonvidéknek 5—6 pontján háziipari tanfolyamokat rendez, melyeken a szegényebb munkásnép kiképzést fog nyerni a Balatonvidék sás, gyékény, fűzveszőjének, a badacsonyi lánának olyan tárgyakká való feldolgozására, melyek mint emlék vagy használati cikkek forgalomba hozhatók. Közreműködés a szövetség, hogy a takácsok, gölöncsérek és faragók izlését minták adásával fejlessze, hogy azok az idők folyásával mindinkább piacképesebb árukat tudjanak előállítani. Élenk érdeklődést keltett a jelentősnek az a része is, mely a vasutak, hajójáratok növelése, közutak javítása ügyére vonatkozik. A Balatoni Szövetség közgyűlése egyhangú lelkesedéssel választotta meg a Magyar Gazdaszövetség elnökét Darányi Ignác földművelésügyi minisztert és Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert, továbbá Vaszary Kolos Magyarország hercegprímását és Rákosi Jenő főrendiházi tagot tiszteletbeli tagokká. A változatosságot növelte Lóczy Lajos dr. egyetemi tanár előadása a Balaton jelenségeiről. Vetített képekkel élénkített előadásban ismertette a Balaton eredetét, a fejlődés történetét egészen a mai időkig. A másik előadó Torday Ferenc dr. az állami gyermekmenhely főorvosa volt, aki arra mutatott rá, hogy a Balaton, mint gyermeknyaralóhely mily utólréhetetlen.

A cigánykérdés és a gazdák. A Pécssett szeptember 3-án és 4-én tartandó országos gazdakongresszus tárgysorozata némileg kibővült, a mennyiben a nagygyűlés második napján Hertelendy Ferenc, a zalamegyei gazdasági egyesület elnöke határozati javaslatot terjesztett elő a cigánykérdés rendezéséről. A gazdaközönség évek óta sürgeti a kérdés rendezését és újabb állásfoglalása bizonyosan elősegíti az évek óta sürgetett reformok megvalósulását.

Megszűnt a difteritisz. Mint értesülünk a difteritisz járvány megszűnt. Ujabb megbetegedés nem történt. A betegek közül is alig van egy aki fekszik. A kellő óvintézkedés bizonyára megakadályozza a betegség terjedését.

A tapolcai Önkéntes Tüzoltóegyesület nyári táncmulatsága helyett folyó hó 15-én az Eibesütz vendéglő kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén pedig a vendéglő tánctermében szüreti táncmulatságot rendez.

Borászati kongresszus Pécssett. A folyó évi szeptember 20—22-ig Pécsre tevezett IV. országos szőlőszeti és borászati kongresszus elkészítő bizottsága folyó hó 22-én tartott ülésén végleg megállapította a kongresszusi programot. E szerint a következő előadások lesznek megtartva: 1. „A borfogyasztás népszertűsítése”; előadja: dr. Drucker Jenő, a M. Sz. O. E. igazgatója. 2. „A zöldre fásoltás szövettani ismertetése”; előadja: dr. Istvánfi Gyula egyet. r tanár, az ampelológiai intézet igazgatója. 3. „A munkáskérdés szőlőszeti szempontból”; előadja: dr. Molnár István, nyugalmazott főgimn. tanár. 4. „A waranskérdés, különös tekintettel a bortermelőkhöz hiteligényeire”; előadja: dr. Pósch Gyula. 5. „A különböző vidéki borok jellege és az azoknál felhasználandó szőlőfajták”; előadja: Rác Sándor, szőlőszeti főfelügyelő, a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam igazgatója. 6. „Az amerikai hibridekkel szerzett hazai tapasztalatok”; előadja: Szilágyi János, a pécsi vincellérskola igazgatója. A kongresszussal kapcsolatban minden nap délután lesz valami szőlőszeti kirándulás, gépbemutató, pezsgőgyárlátogatás stb., melyek a kongresszus érdekességét tetemesen növelik. Kongresszusi tagsági díj a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete” tagjainak 6 K., nem tagoknak 10 K., mely összegben a kiállítás tetszesszerinti számú látogatásának belépti díja is bennfoglaltatik. A kongresszusra szeptember 15-ig kívánatos jelentkezni, hogy a belépő-jegyek, jelvények lakásbejelentésre szolgáló lapok és az előadások kivonata minden tagnak idejében megküldhető legyen. Jelentkezéseket elfogad és mindegy tudakozódásra készségesen felel a kongresszus előkészítő bizottsága (Budapest, IX., Üllői-ut 25. II. em. 11.)

Hajómenetrend a Balatonon szeptember 1-től 10-ig Boglár—Révfülöp—Badacsony—Fonyód és vissza a következő lesz. Bogláról Révfülöpre indul naponként reggel 7 ó. 30 perckor, délben 12 ó. 15 perckor és este 7 ó. 15 perckor. Révfülöpről Badacsonyba indul reggel 7 ó. 55 perckor, délután 1 órakor és este 7 ó. 45 perckor. Badacsnyból Fonyódra indul reggel 8 ó. 55 perckor, délután 2 ó. 50 perckor. Fonyódról Badacsnyba indul délelőtt 9 ó. 25 perckor és délután 4 órakor. Badacsnyból Révfülöpre indul délelőtt 9 ó. 50 perckor és délután 4 ó. 30 perckor. Révfülöpről Boglárba indul reggel 6 ó. 15 perckor délelőtt 10 ó. 50 perckor és délután 5 ó. 45 perckor.

Tanügyi értesítés. A tapolcai izr. elemi iskolában az 1907—908. tanévre a beiratások szeptember 1., 2. és 3. napján délelőtt 8-tól 11-ig fognak tartatni, ennél fogva kéretnek az érdekelt szülők, gyermekeiket nevezett napokon beiratni, hogy a rendes tanítás szeptember 4-én kezdetét vehesse. A felvételnél a tandíjakon kívül beiratási díj, nyugdíj-alapra és értesítőre 1 K. 10 fillér, az ifjúsági könyvtár javára pedig a tandíj-fizetők részéről 20 fillér fizetendő be. Akik teljes vagy részleges tandíjmentességre tartanak igényt, ezen óhajukat az iskolaszék elnökségéhez intézett írásbeli kérvényben jelentsék be augusztus 30-ig; később érkező, vagy szóbeli jelentkezések tekintetbe nem vétetnek. Azon szülők, kik gyermekeiket az első osztályba felvétetni kívánják, amennyiben a gyermekek nem a hitközségi anyakönyvbe vannak bejegyezve, azt, hogy a gyermekek 6 ik életévüket az 1907. év folyamán betöltik, anyakönyvi tanusítvánnyal tartoznak igazolni. *Dr. Varjas Gábor*, iskolaszéki elnök.

Szüreti multság. A tapolczai kath. leányegylet ma este saját helyiségében szüreti multságot tart, ezt megelőzőleg 6 órakor a szüretelők jelképes felvonulását tartja. A multság kezdete 7 óra, amely kedvezőtlen idő esetén az egyesület nagytermében lesz megtartva.

Az ujoncok bevonulása. A közös hadügyminiszter rendelete értelmében a tényleges katonai szolgálatra bevonuló ujoncoknak az idén, az eddigi szokástól eltérőleg, nem október 1-én, hanem október 16-án kell bevonulniok. Az egyéves önkéntesek azonban, valamint az önkéntes szolgálatra jelentkező póttartalékosok az idén is október hó 1-én kezdik meg szolgálataikat. Viszont a közös hadsereg póttartalékosai október hó 3-án, a honvédségek pedig október hó 6-án vonulnak be csapatsteikhez.

Uj nevelőintézet vakok részére. A negyedfél év előtt elhunyt lovag Wechslemann Ignác egy millió négyszázezer koronát hagyományozott egy vakok tanintézete létesítésére. Az intézet, mely az alapító és neje nevét viseli, ősszel nyílik meg. Az új intézetbe felvétetnek az ország bármely vidékére való 8—10 éves vak gyermekek, még pedig valláskülömbőség nélkül. A növendékek ez intézetben teljesen díjtalanul nyernek ellátást és oktatást, sőt ruházatot és hozzátartozóiknak csak fahéreműről kell gondoskodni. A kinek tehát vak gyermeke van és azt az intézetbe fel akarja vétetni, folyamodjék a „lovag Wechslemann Ignác és neje Neushloss Zsófia vakok tanintézete” bizottságához (Budapest VII., Sip-utca 12 szám.) A folyamodványhoz születési-, orvosi- és himlőoltási bizonyítványt kell mellékelni és szeptember 20-ig beküldeni.

Vak tüzi láрма A Szent-István utca lakóit aug. hó 30-án délután két óra tájban riasztó tűzoltó-kürt hangjai verték fel. — Mindenki riadtan szaladt az utcára, kérdezvén: hol a tűz?! Hála Isten nem volt igaz, csak a nagy forgószél sepegte a port fel a Fazekas utcából és a Szent-István utcában lakó buzgó tűzoltó-kürtös azt füstnek nézte és fujta a veszés „c—d“-t. Nem jó az ördögöt a falra festeni! Vigyázzunk is, nagy a szárazság, ments Isten most a tüztől, úgy is nagy a nyomor!

Kedvezményesáru gabonát oszt ki a földmívelésügyi m. kir. miniszter mindazoknak, kik a Tapolcavidéki Gazdakör útján hozzá folyamodtak. Az illetők 30%-al olcsóbban

kapják a vetőmagot. Csak a jégveréstől károsult gazdák élvezhetik a kedvezményt. Minden kérelmező egy-egy gabonanemből csak 5 q. kaphat.

Országos Árpád ünnepélyt rendez a pusztaszeri országos Árpád ünnep rendezőbizottsága. Az ünnepélyen való részvételre, mely folyó évi szeptember hó 15-én lesz, lelkes hangú felhívást bocsátott ki a bizottság.

Tüzesetek. Taliándörögdön augusztus hó 25-én, augusztus 28-án pedig Gyulakeszi községben volt tűz, ott egy ház, itt pedig két ház lett a tűz martaléka. A tüzet állítólag a kis gyermekeknek gyújtófával történt játékától eredt. — Korein Mihály tapolcai iakósnál pedig a trágyadombra hintett hamuban volt paráztól fogott tüzet a szalmás trágya. A gondatlanság már sok kárnak volt okozója. Jó lesz óvatosnak lenni.

Más zsebéből szedte ki a pénzt a köveskáli vásáron Buchwald Róza szent-antalfai csavargónő, azonban a többszöri sikerült zsebelés után rajta csípték és átadták a bíróságnak.

Még mindig vannak oly kutak, amelyekben nincs közös vizmerő edény. Gondoskodjék róluk az illetékes hatóság, mert ez is egyik oka lehet a járványos betegségek fellépésének.

A Globus tisztító-kivonat a legjobb szer mindennemű fém tisztítására, mint az arany, ezüst, nikkel, érc. réz stb. Gyorsan és minden fáradság nélkül idéz elő, szép, sokáig tartó fényt. Nincs benne semmi kártékony alkatrész, nem piszkít, mint más tisztítóporok, és minden folyékony tisztítószernél is sokkal jobb, mert alaposabban tisztít, mint amaz; kiadósabb a használatban és amellet olcsóbb.

A húsvizsgálat és az állatbetegségek. Darányi földmívelésügyi miniszter napirendre tüzte a húsvizsgálat országos rendezését. A minisztérium által elkészített szabályrendelet életbeléptetésére vonatkozó munkálatok most vannak folyamatban. A szabályrendelet rendkívül szigorú intézkedéseket tartalmaz a kényszerű vizsgálatokból származó húsvizsgálatára. Így a többi között ki van mondva, hogy ha állategészségügyi szempontból a legcsekélyebb aggodalom merülne fel a húsnak a közfogyasztásra való bocsátása tekintetében, a hús és a szervek lefoglalandók és arról a hatóságnak haladéktalanul jelentés teendő. Kényszerű vizsgálatok esetein, ha azok nagyobb sebészek, égések, csonttörések, hirtelen fel-fuvadások, nehéz ellések, fulladás veszélye miatt történtek, a nem állatorvos húsvizsgáló is intézkedhetik, ha a levágás az előidéző ok behatásától legfőképpen 12 óra alatt történik meg. Minden más betegség esetén, vagy kényszerű vizsgálatok esetén, vagy ha a kényszerű vizsgálat az azt szükségessé tevő ok behatása után több mint tizenkét órával történt, a hús közfogyasztásra csakis abban az esetben bocsátható, ha az állatorvos ezt arra alkalmasnak véleményezte. A szabályrendelet melléklete tartalmazza a tudnivalókat és részletes kioktatást a nem állatorvos húsvizsgálók számára. Ennek az utmutatásnak igen jelentékeny része a fontosabb állatbetegségek ismertetését az élő és levágott állatoknál tárja a nem állatorvos húsvizsgálók elé, úgy, hogy azok a húsvizsgálat igen lényeges feladataival teljes biztossággal működhessenek. Ebben a fejezetben vannak a fertőző állatbetegségek sorozatosan leírva, s ezek között található fel a mostanában több esettel feltűnt lépfene is. Leírva a lépfene ismerő jeleit, szigorú utasítást kapnak a nem állatorvos húsvizsgálók a dezinfekcióra, valamint arra, hogy a lépfene gyanúja miatt a húsnak közfogyasztásra bocsátását miként gátolják meg és miként intézkedjenek ilyen esetekben, hogy a hatóságok megtehessek a kellő intézkedéseket.

Arany a Murában. Évről-évre, mint a fumei cápa, fel-felbukkan a Mura mentén az aranykutatás. Legutóbb — mint a „Műszaki Világ“-ban olvassuk — ifju Sporzon Pál debreceni gazl. tanintézeti tanár folyamodott a budapesti m. kir. bányakapitánysághoz, Barkóc község határában a Mura folyó medrében talált aranytartalmú főveny adományozásáért. A helyszíni szemlét a múlt het egyik napján ejtették meg s miután az

érdekelték az aranykutatás ellen kifogást nem emeltek, a munkálatok megkezdését engedélyezte a bányakapitányság.

A kékkuti savanyuvíz. Említettük már egy ízben, hogy Kékkut község határában egy savanyuvíz forrás van, amelyet Láng Máyer fia pápai cég kibérelt s a vizet forgalomba hozza. Ugy értesülünk, hogy ezidén már 60 ezer pintesüveg vizet hordtak el a kékkuti telepről. A kékkuti forrást emberemlékezetet meghaladó idő óta ismerték, sőt annak is nyomára akadtak, hogy már a rómaiak idejében ismeretes volt, s Kékkuton, amely a Mogentianán keresztül vezető út mellett feküdt, nyaralóhely vagy fürdőtelep féle lehetett a római császárság idejében. Ki tudja, hány római nagy ur s hány legionárius enyhítette szomját a kékkuti savanyuvízzel, amely most kereskedelmi cikké lett egy élelmes vállalkozó kezében.

Szilágyi és Diskánt miskolci gépgyáros cég kitérő borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális boggyozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth”, „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemű préseléshez készített „Rákóczy” kettős kosaru sajtók, amelyeknél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennél fogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, a pozsonyi II. mezőgazdasági és az 1906. évi nagyváradi kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Piaci árak.

szeptember 1-től.

Liszt:

Buza:	D.	0	1	2	3	4	5	
		36	40	36	34	32	28	14

Rozs:	I.	II.	V.	K.
	26	24	12	11

Tengeri:	Liszt	kása	dara
	20	22	18

Gabona:

Buza	Rozs	Tengeri	Árpa	Zab	Burgonya
23	18	17	16	17	5

KÖZGAZDASÁG.

A szőlő levelezéséről.

A szőlő levelezését végző szőlőmunkást inkább szőlőhóhórnak, mint szőlőápolónak lehet nevezni.

Mert a levelezést egészen meggondolatlanul, az ósdi szokásoknak hódolva, — melynek csaknem minden szőlőmunkás rabja, — végzi nem gondolván úgy ennél, mint számos más munkánál sem, micsoda célt akar elérni végzendő munkája által. Pedig okvetlen gondolkozóba kellene esnie, hogy most, midőn levelezni akar, milyen szervétől fosztja meg a szőlőtöskéket? Ha ezt meggondolná, egyszer s mindenkorra felhagyna ezzel a ferde és káros szokással.

A szőlő levelének igen nagy feladata van.

1. Végzi a lélegzést t. i. a ki- és belélegzést, s így a növénynek mintegy tüdejét képezi. A levegőből a szénsavat beszívja s a chlorophyll (levélzöld) segítségével, meg a világosság behatása következtében fölbontja széneyre és élenyre. A széneyt, mely a növényeknek nagyon fontos alkatrészét képezi, visszatartja és azok növekedésére fordítja, az élenyt pedig kileheli.

2. A levél lapján lévő szájacskák (nyílások)

által a levegőből a vízgőzöket fölveszi s így a tulságos nappali nagy szárazságot ellen-súlyozza.

De figyelembe kell vennünk még azon fontos körülményt is, hogy a szőlőfürtökben a cukorképződés, a szőlőszemben levő mikroscopikus vegyi műhely munkásságának eredménye s így könnyen érthető, hogy a növény, ha táplálkozása minden megzavarás, t. i. levelezés nélkül történhetik, sokkal értékesebb, fejlettebb anyagot képes előállítani.

Azon kérdésre, hogy vajjon szabad-e jól rendezett és jól kezelt szőlőben levelezni? — igen eltérők a nézetek. Én részemről azt állítom, hogy nem; bár tudom, hogy ezen állításomra sokan azzal fognak felelni, hogy e munka lapályos helyen okvetlenül szükséges, mert ott a tulkóverség miatt a szőlő igen sok és erős fát nevel, mely a termést tulságosan beárnyékolja s így a fürtök más-kép éretlenek maradnának. Erre egyszerűen az a válaszom, hogy ez esetben a termelő a helyes berendezés ellen vétett, mert a lapályon és kövér talajban ritkábban kellett volna tőkét ültetnie s ezen felül különös gondot kellett volna fordítania a válogatás helyes keresztülvitelére. Mert a jól végzett válogatás alkalmával nem szabad meghagyni oly hajtást, melynek valami célja és rendeltetése ne lenne a tőkén. A meghagyott és terméshozó hajtásoknak az a célja, hogy a termést jól kifejlesszék, a többi meghagyott és termést nem hozó hajtások rendeltetése pedig az, hogy jól kifejlődve, a jövő évi metszésnél erős csapokul és erős szálvessző-kül szolgáljanak.

Ha jól megfigyeljük azon körülményt, hogy a levelezést leginkább a 3—4—5 ik levélnél végezzük, tehát azon részen, hol a szőlőfürtök és a meghagyandó csapok szemei vannak elhelyezve, lehetetlen be nem ismernünk, hogy a levelezéssel szinte erővel azt akarjuk elérni, hogy a szőlőfürt meg ne érjen és hogy a jövő évi csap szemei ki ne fejlőd-hessenek, vagyis hogy a termés mennyisége kevesbítettessék.

A levelezést tehát legfőljebb a fölösleges hajtásokon lehetne végezni, fölösleges hajtásnak azonban jól válogatott szőlőben nem szabad lenni, s így tehát a levelezésre szükség sem lehet.

És ha azon költséget, melyet a levelezésre fordítanánk, a váltogatásra fordítjuk, sokkal nagyobb és biztosabb eredményt fogunk elérni már a következő évben is.

Szőlőszeti és Borászati Lapok.

Bucsuszó.

Mindazon ismerőseim- és jóbarátaimnak, kiktől elutazásom alkalmával személyesen nem bucsuzhattam el, ez uton mondok Isten hozzádot.

Diskai József

Köszönet-nyilvánítás.

Boldogult Koblencz Ignácné elhunytá alkalmából koszoru megváltás címen szegények segélyezésére adakoztak:

- Farkas József és neje . . . 20 koronát
- Kell Józsefné és fia . . . 10 "
- Marton Vilmosné . . . 10 "
- Gaál Miksa és neje . . . 10 "
- Özv. Marton Gáspárné . . . 10 "
- Marton Gyula . . . 10 "
- Marton Rezső . . . 10 "

összesen 80 koronát, mely szives adományért a segélyezettek nevében hálás köszönetet mond

a „*Tapolcai Izraelita Szentegylet*” elnöksége.

A KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

Schwarc Magda, Zalai Rózsi és Kovács Pál, műkedvelői előadásból befolyt 9 korona jövődelmet adtak át a kórház alapra, köszönettel elhelyeztük.

Tapolca, 1907. augusztus 30-án.

Horváth Jenő főjegyző. **Harangozó Lajos** bíró.

HIRDETÉSEK.

Dr. Feles fogorvos

STOMATIN száj- és fog-ápoló szerei

Számos kiváló szakorvos által elismert legjobb száj-desinficiálók és fogtisztítók.

Több kiállításon első éremmel kitüntetve.

Kaphatók: **Pongrácz Lajos** áruházában Tapolca, Kardos-ház.

Állandó fogműterem.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász állandó fogműterme

Tapolcán, Eibeschütz-szálloda.

TAPOLCAN tartózkodik **Julius**

hónap kivételével minden hónap

20-tól 27-ig bezárólag.

Készít minden a műfogászat

körébe vágó műveleteket.

Jótállás az összes műveletekért.

KIADÓ

a főutcán (Poper Gyula házában) egy emeleti butorozott szoba.

Értesitem a tisztelt husvásárló közönséget, hogy nálam a husnak kilogrammja

Marhahus:

- I. rendű leveshus 64 kr.
- pecsenye husok 68 "
- II. rendű leveshus 60 "
- szegye hus 56 "

Borjuhús:

- eleje 70 kr.
 - hátulja 80 "
- az árak nyomtatékkal együtt értendők.

Hirsch Dávid mészáros.

Tapolca, (főté).

A legjobb fémtisztítószer

Kérjen csak **Globusz** fémtisztító kivonatot

Globusz védjeggyel a vörös csikban mert sok rossz utánzás történik.

Egyedüli gyárás: **Fritz Schulz jun. rt. Lipcse és Eger**

2 udvari lakás

kiadó

Hochstädter Józsefnél.

Tisztelettel tudatom a nagy-érdemű közönséggel, hogy a Ganz-gyár tapolcai vállalatától kiléptem és **Tapolcán Schwarc Mór ur házában villanylámpákból és villanyfelszerelésekből** állandóan nagy választéku raktárt tartok.

Elvállalok e szakmába vágó minden-nemű munkát, továbbá villamos csengetyüket, telefon vezetéket a legjutányosabb áron.

Neuhäusler József.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, minden-féle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:

permetezők, szénkenegezők, porozók és lepkefogó lámpák,

továbbá a legna-gyobb választék **szőlőprésekben.**

Azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű

gazdasági gépekből.

EKSTEIN SAMU

bankbizományos

Zala-Szent-Gróton.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom

pénzügynökségi irodámat.

Folyósítok állandó és törlesztéses jelzálogkölcsönöket házakra, földbirto-kokra, vállalatokra. Bekeblezett drágább kamatu régi terheket konvertálók 5 1/2 százalékra néhány nap alatt minden előleg nélkül.

Váltókölcsönöket 6 százalékra folyó-sítok és konvertálok.

Becsübizonyítványt nem kérek, elég-séges csupán a telekkönyvi kivonat. Előlegesen értekezni **tapolczi** megbizottamnál, **Erdős Ferencznél** is lehet.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **Poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „**TIRGRAM**” névre. Gyár: **Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.**

Kapható Tapolcán: **Kaszás Soma, Spiegel Rezső és Popper Gyulánál.**

Haláleset miatt a szigli-
geti szőlőhegyen egy jó kar-
ban lévő

oltványszőlő

(5 hold) hozzátartozó épüle-
tekkel eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Özv. Wittmann Ignácné
Tapolca.

Eladó szőlő.

Csobáncon 12 hold terület
és 8 hold oltvánnyal bera-
kott termő szőlő rajta
épületekkel és berendezéssel
jutányos áron eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Mózer Jenő
Gyulakeszi.

Próbálja meg!!

üveg, porcellán, lámpaár, kép, tükör és disztár-
gyak szükségletét nálam fedezni és meggyőződik
arról, hogy

OLCSÓBBAN ÉS FIGYELMESEBBEN
sehol sem szolgálják ki, mint

PONGRÁC LAJOS

áruházában

Tapolca, Kardos-féle ház,

ahol mindennemű különlegességek nagy vá-
lasztékban kaphatók, egymint: étkező ser-
vicek, kávé, teás, vizes és boros kész-
letek, továbbá függő és asztali lámpák,
acél, alpacca és ezüst evő-eszközök, gyü-
mölcs és halas készletek, mosdó servicek,
továbbá gummi-árak és irrigátorok.

Nagy választék fa, nickel és ezüst tálcák-
ban, különlegességek képherekekben, szent-
és hazafias képekben és mindennemű
menyasszonyi és alkalmi ajándékokban.

Allandó nagy raktár jégszekrényekben,
vendéglői és szállodai cikkekben.

Szőlő-mosók darabja 40 és 50 krajcár.

6 drb. metszett vizes pohár csak

50 krajcár.

6 drb. metszett boros pohár

40 krajcár.

Megei és állami tisztviselőknek 5%
árengedmény.

Épület és templom üvegezés olcsó árban
elfogadtatik.

Nagy raktár tábla- és fűkő üvegekben és
üvegvágó gyémántokban

ELADÁS NAGYBAN ES KICSINYBEN.

Szigoruan szabott árak!

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsir,
háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

ÉRTESÍTÉS.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy
a városi téglaháznál, melyet motor-
erőre rendeztem be, ezentul

francia hornyolt cserépszindelyt

állítok elő. Szükség esetén szívesen
szolgálak árajánlattal.

Pressing Gábor
a városi téglaház bérlője.

PREISZ MANÓ

cim-, szobafestő és mázó,
Tapolca, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó
munkát u. m.: üveg-, cim-, templom,
szoba- és diszfestést a legmodernebb
kivitelben és lehető legjutányosabb
áron.

VACUUM F. O.

pormentesítő és fényesítő

PADLÓ OLAJ

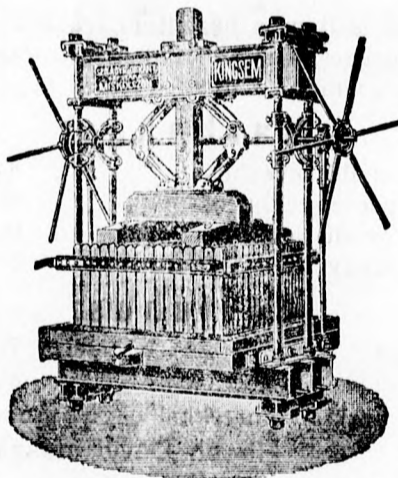
kilónkint 1 K. 40 fillérért

kapható kizárólag

POPPER GYULA

fűszer, festék és lisztkereskedésben
Tapoicán.

1902-iki berászati kiállítás, Eger: I. díj, diszoklevél és aranyérem.

BORSAJTÓK.

Legujabb rendszerű könyök-szerkezetű
„Kossuth“ „Kinesem“ „Hegyalja“ és
„Acél-orsós“ a magyar bortermelők
legkedveltebb borsajtói.

Legjobb rendszerű

Rákóczy kettős kosaru sajtók,
nagyüzemű préseléshez.

Főelőnye: A must sehol sem érintkezik
vasrészekkel! Egyszerű ke-
zelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy
darabban és könnyen kivethető! Egy em-
ber által könnyen kezelhető.

Szőlőzúzók és bogyzók!

„VILLÁM“ legujabb centrifugális és bogyzó gép.

Szilágyi és Diskant gépgyára,

MISKOLCON.

Borsajtóink a pécsi kiállítás berászati csarnokában megtekinthetők.

➡ **ÁRJEGYZEK INGYEN.** ➡

1902-iki országos gazdasági kiállítás, Pozsony: I-ső díj, aranyérem.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert
csak a természetes szén-
savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvó-
szer.

Kedvelt borviz!

Minden külföldi föltűnül
hazánk termé-
szetes szén-
savas vizek királya:

a mohai

ÁGNES Forrás.

Millenniumi nagy éremmel
kitüntetve.

Kitünő asztali, bor- és
gyógyvíz, a gyomor-

égést rögtön megszünteti, pártatlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás
gyomor-bajosoknak.

Főraktár Zalamegye és vidéke részére: **HOFFMANN JAKAB FIA** cégnél Keszthelyen.

Olcsóbb a szódaviznél!

Mindenütt kapható!